

ĐỀ CHIA NHAU SÀU NÀY

Hôm nay là thứ hai 27/4/2026.

51 năm trước, chủ nhật 27/4/1975, Quốc Hội VNCH biểu quyết thuận để Tổng thống Trần văn Hương trao quyền cho một người khác, nhằm tìm một “giải pháp chính trị” với Hà Nội. Người đó là ông Dương văn Minh.

3 ngày sau, cái “*giải pháp chính trị*” của Tân tổng thống là “*đầu hàng vô điều kiện*”!!!

Một trang sử VNCH đã “bị” người khác lật qua!!!

Sau tháng 3 là tháng 4. Trước tháng 5 là tháng 4.

Trong 4 năm sống với người cộng sản, có lúc tôi nghĩ đến hình ảnh một vực thẳm mà bên bờ này là tháng 3, bên bờ kia, là tháng 5! Tháng 4 là vực thẳm. Là tận cùng của khổ đau, oan nghiệt, của chia ly, tang tóc. Khi mà chúng ta, người dân miền Nam, Mất Tất Cả!

“*Mùa hè đỏ lửa 72*” là một hãnh diện của quân dân miền Nam, đúng hơn, là của Quân Lực VNCH. Nhưng, như một đồng bạc cắc, “mùa hè đỏ lửa” cũng có cái mặt trái của nó. Cái mặt trái đó, dĩ nhiên, là sự hy sinh của biết bao người Lính VNCH và thân nhân, nhưng, nó cũng tạo ra sự “hoàn toàn tin tưởng” của người dân miền Nam vào chính quyền VNCH, vào QLVNCH. Bỏ quân khu 2, rút quân khu 1, chỉ là cái chiến lược “tái phổ trí”, như năm 72, đã rút khỏi Quảng Trị, đã lùi đến Mỹ Chánh. Nhưng cuối cùng rồi cũng đã:

“*Cờ bay! Cờ bay oai hùng
trên thành phố thân yêu
Vừa chiếm lại đêm qua bằng máu...*” –(ca khúc cục Chính Huân VNCH).

Vâng, bằng Máu. Nếu không bằng máu thì bằng gì? Quân ta rồi sẽ về. Về như một câu hát Thái Thanh:

“*phá tan giặc
gìn giữ xóm quê*” –(nhạc Nguyễn Đức Toàn).

Vì lý do đó, rất nhiều người, trong đó có tôi (năm đầu đại học), vẫn tin rằng “rồi đâu cũng vào đó, Cộng quân sẽ bị đánh bật ra thôi!”. Cho đến ngày 30/4, tôi mới ngẩn người, tê dại!!!!

Sau 75, bị bung bít, thiếu điều kiện, nên, chỉ khi sang xứ người, với sự “xuất hiện” rộng rãi của sách báo VNCH ở hải ngoại, từ giữa thập niên 80s, nhất là, với bài viết của các thuyên nhân, H.O., v.v. tôi mới biết được những khổ nạn mà quân dân ta đã phải chịu trong 3 tháng. Tháng 3 không chỉ “súng gãy”. Tháng 4 không chỉ “tan hàng”. Mà còn người chết. Lính chết theo lính. Dân chết theo dân. Trên Liên tỉnh lộ 7, trên bãi biển Thuận An. Chết từ Đà Nẵng chết vào Xuân Lộc. Chết trong chiến tranh, chết ngay sau lệnh “bàn giao”. Và tháng 5! Tháng 5 không phải là tháng của “hòa bình”. Mà ngay buổi sáng ngày đầu, đã phát súng “chết theo thành” của vị Tư lệnh Vùng 4, trong lúc Hải Quân Việt Nam Cộng Hòa, quân chủng hầu như còn nguyên vẹn của Quân Lực VNCH, không chấp nhận quy hàng, đang trực chỉ Côn Sơn. Tháng 3, tháng 4: người chết trong chiến tranh. Tháng 5: người chết sau khi “hòa bình”. Chết trong tù ngục. Chết trên đường vượt biên! Tháng 5 biển khơi.

Từ đó, cái hình ảnh “tháng 4 vực thẳm” của tôi biến mất! Mà, kể từ tháng 3/1975, ở miền Nam, tháng nào cũng là “vực thẳm”. Cho đến hiện nay, dù kinh tế có khá hơn thời “bao cấp”, nhưng người ta vẫn tiếp tục tìm cách thoát ra nước ngoài: sinh viên du học, “xuất khẩu” lao động, v.v. tìm cách ở lại, “lấy chồng ngoại quốc”, “kinh doanh ngoại quốc”, v.v.

Năm 2014, buổi chiều thứ Tư 30/4, đi làm về, một mình trong căn nhà vắng lặng, xuân phá nắng ấm bên ngoài, nhưng trong phòng khách, tôi vẫn ngồi lạnh lẽo, buồn bã. Bởi vì hôm nay là 30 tháng 4.

Có cái “long week-end” trước mắt (thứ năm 1/5, thứ sáu “bắt cầu”), chả nhẽ cứ thừ ra như thế? Trong nỗi đau chập chùng đó, tôi “vô hồn” đến ngồi với người bạn thiết “piano”. Những ngón tay vô hồn, nhảy nhót trên những phím nhạc vô hồn! Cho đến một lúc tôi bắt đầu hát. Và những chữ, những câu, những nốt, từ từ bật ra. Bật ra, từ nỗi đau của một người, dưới đáy vực thẳm, “nhìn” mình, “nhìn” lại gia đình mình, bạn bè mình, đồng bào mình, v.v.! Và tôi hát cho tôi, cho những ngày tháng trên quê hương ta, từ sau 4/75, cho chúng ta hôm nay và cho tôi ngày mai. Bài hát được viết xong 30 phút sau! Tôi gọi nó là:

KHÚC THÁNG TƯ

2/4 Em

Tình hồi!

Đến với nhau mà chi?

Lúc mắt môi sầu ghi

Lúc trái tim tà huy

Để cho nhau được gì?

Ngày hồi!
Những tháng 3 tả toi
Những tháng 4 lệ rơi
Những tháng 5 biển khơi
Sóng xô ngang vào đời!

Tôi về, mỗi mê
Phố chia sầu khuya
Trời đêm lấm sao thưa
Tiếng lá khô gọi mùa
Thoáng lời ca ngày đó
Áo vàng xưa lộng gió
Hương bay vào giấc mơ

Người hồi!
Lúc nắng hanh chiều hôm
Ngắm áng mây hoàng hôn
Có uống ly rượu thơm
Với bao nhiêu đoạn trường?

Rồi đây,
Tóc sẽ thêm màu phai
Quá khứ xưa ngày mai
Có ai nghiêng bờ vai
Để chia nhau sầu này?

CODA:

Bóng tối, tôi chờ ai.
– Chỉ nghe đêm thở dài!

30/4/2014
BP

Tại sao “quá khứ xưa ngày mai”?

– Tôi nghĩ: Mỗi chúng ta là một điểm C trên đoạn đường (đời) AB “nhất định” (Trời định!). Bắt đầu từ điểm A oe oe ($AC=0$ / chồng nhau), C tiến dần về điểm B “Trời định” ($CB = 0$).

Lúc đầu, $AC < CB$ nhưng, theo thời gian, AC càng tăng thì CB càng giảm. Có nghĩa là, chúng ta ngày càng đầy quá khứ mà cạn tương lai! Tôi để ý đến điều này khi nói chuyện với Bố Mẹ tôi lúc các Người còn sinh tiền. Càng lớn tuổi, các Người càng sống nhiều với

quá khứ: kể lại những kỷ niệm lúc anh em tôi còn nhỏ, nhắc đến các Bác, các Cô, Chú đã qua đời, nói về hôm qua, tuần trước, hai chữ “ngày mai” dường như đã mất trong ngôn ngữ các Người, trừ câu “Mai này, khi Thầy (Mẹ) không còn nữa....!” Nên, “quá khứ xưa ngày mai” là vậy. Tôi dùng động từ “xua” để nhấn mạnh đến cái mạnh–bạo–chẳng–đặng–đùng trong đầu óc người lớn tuổi.

27/5/2014, tôi gửi đến bạn–ta lời hát. Vì không có phương tiện thu âm, mà bạn–ta lại không... biết đàn, nên tôi hứa, có dịp, sẽ hát bạn–ta nghe. 12 năm qua, tôi vẫn chưa có phương tiện thu âm! Nhưng cách đây vài ngày, một ông (anh) bạn đã chỉ tôi cách nhờ ca sĩ... “AI” (Suno) hát + hòa âm!

Dù tiếng hát “Suno” không diễn tả bài hát theo ý tôi (không “hồn!”) và nhất là hay “phăng” nhiều chỗ không đúng nguyên tác nhưng tôi cũng đành chịu!!! Có còn hơn không. Trong lúc chờ học hỏi để chữa lại (?), bạn chịu khó nghe đỡ “bài–tập Suno” thứ nhất của tôi: “***Khúc tháng Tư***”

Tiếng hát chỉ là phương tiện để mang tiếng lòng tôi đến với những người bạn “đồng hội, đồng... ‘thuyền’”: “để chia nhau sầu này”...

Trong cái tháng 4 nghiệt ngã của chúng ta!

BP

27/04/2026

Nguồn: Internet eMail by **bp** chuyển

Đăng ngày thứ Hai, April 27, 2026
tkd, Khoá 10A–72/SQTĐ/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH